

8. synodálna téma

Autorita a spoluúčasť

„Ja som sadil, Apollo polieval, ale vzrast dal Boh.“ (1Kor 3,6) Krásne slová apoštola Pavla. Hovorí, že tam, kde jeden končí, druhý pokračuje, alebo aj kde niekto už nevládze, preberá jeho bremeno ďalší a ak sa viacerí spojíme, Boh dáva vzrast a požehnanie, aké jednotlivec neokúsi. Keď nás teda ďalšia synodálna téma pozýva spoločne uvažovať a viesť dialóg o autorite a spoluúčasti v cirkvi, odkazuje nás uvažovať o tom, že hoci máme rozličné dary a sú nám zverené rôzne služby, ako jednotlivci dosiahneme veľmi málo. Prečo? Lebo synodálna cirkev je cirkev participatívna a spoluzodpovedná.¹ Sme súčasťou Kristovho tela a každý dostáva prejavy Ducha na všeobecný úžitok (Por. 1Kor 12,1n).

Niekoľko pohľadov na autoritu

Autorita spája a zjednocuje, je v službe spoločenstva. Príkladov takéhoto spoločenstva je veľa: diecéza, farnosť, reholné komunity, rôzne spoločenstvá viery... a samozrejme rodina. Vždy je tu niekto, kto - možno aj na základe spoločného rozhodovania - dáva usmernenie a ostatní preberajú spoluzodpovednosť.

Autorita hľadá spôsob, aby sa všetci mohli zapojiť do spoločného kráčania životom. Ak sa snaží ľudí zapojiť do spolurozhodovania a spoluzodpovednosti, dáva im hodnotu. Hovorí ľuďom, že je tu pre nich, a že ich potrebuje. A naopak, ak chce o všetkom rozhodovať sama, tak v podstate ľuďom odkazuje, že sú iba niečo a nie niekto...

Autorita má prinášať víziu, hodnotové smerovanie alebo prichádzať s nápadom... Ale ak napríklad kňaz na zasadaní farskej rady vraví: „Neviem prečo sme sa stretli, ale keďže sme sa mali stretnúť, tak sme tu...“, tak je síce autoritou na základe nejakej štruktúry, ale iba formálnou, ktorá spoločenstvu neprináša dynamiku života.

Pápež František nám ukazuje nový spôsob autority, ktorá má odvahu nechať sa viesť Duchom Svätým. Takáto autorita nemá strach, že urobí chybu. Lebo ak sa aj pomýli, situáciu spolu s ostatnými zhodnotí, vráti sa trochu nazad a ide zase ďalej... Takáto autorita prichádza s nápadmi a je od nich slobodná. Predneseným nápadom môže iba rozhábať ostatných k iným a možno aj lepším nápadom.

Priniesť život do štruktúr

Spoluúčasť a spoluzodpovednosť sa nedajú štruktúrne podchytiť. Obe charakteristiky odkazujú na dynamiku života, na isté prelínanie medzi tými, ktorým je zverená starostlivosť o spoločenstvo a členmi spoločenstva. Štruktúry vytvorené máme, no našou úlohou je priniesť do nich život. Synodálnym procesom sme teda pozvaní pozeráť na naše spoločenstvá kontemplatívnym pohľadom, o ktorom hovorí pápež František v *Evangelii gaudium*² a prostredníctvom neho odhaliť mnohé príklady spoluúčasti, zdieľania a spoluzodpovednosti, ktoré už v našich spoločenstvách klíčia.

Smutné je, keď sa ľudia snažia, chcú byť spoluúčastní a kňaz si aj tak urobí po svojom. Zdá sa, akoby sme sa báli vyjsť im v ústrety a otvoriť sa vanutiu Ducha. Snaha o takúto otvorenosť, o takýto spôsob fungovania prináša aj isté riziko. Niekedy môžeme cítiť tlak ostatných. Hlavne, keď

prichádzajú s banalitami alebo možno s niečím, čo je v danom období nedôležité a my nevieme ako na nich reagovať. Lebo keď nereflektujeme ich podnet, cítia sa nevypočutí a zbytoční.

Samozrejme priniesť život do štruktúr je výzvou pre všetkých. Veľakrát chcú byť ľudia odberateľmi benefitu ponuky cirkevného spoločenstva, ale nechcú pre to nič spraviť a naopak my, hoci by sme aj chceli, nedokážeme bez ostatných toho veľa urobiť. Je dôležité, aby sme mali nielen odberateľov ponuky, ale aj jej tvorcov a spolutvorcov.

Otázky k dialógu

- Ako môže naše cirkevné spoločenstvo stanoviť ciele, ktoré treba dosiahnuť, spôsob ich dosiahnutia a kroky, ktoré treba podniknúť?
- Ako vidíš prelínanie autority, spoluzodpovednosti a spoluúčasti?
(vo farnosti, diecéze alebo v inom cirkevnom spoločenstve)
- Ako sa vykonáva hodnotenie, spätná väzba spoločného diela?
(vo farnosti, diecéze alebo v inom cirkevnom spoločenstve)
- Máme pozitívne skúsenosti s fungovaním ako spoločenstvo na miestnej úrovni?

Poznámka

Stále budte tvoriví a slobodní a predovšetkým sa nechajte viesť Božím Duchom. Pokúsili sme sa priblížiť myšlienky, ktoré nás pri tejto téme oslovili, preto aj uvedený text má poslúžiť iba ako inšpirácia.

Poznámky

¹ Por. *Vademékum pre synodu o synodalite*, s. 41.

² Por. *Evangelii gaudium*, b. 71.